

Bornholms Regionskommune

Att. Erik Schjeldal, Erik.Schjeldal@brk.dk

Kystdirektoratet

J.nr. 23/01185-9

Ref. Hanne Rungø Hilligsøe

09-02-2024

Afslag på ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på del af matr. nr. 320a Rønne Markjorder, Bornholms Regionskommune

Ansøgning

Bornholms Regionskommune har den 3. februar 2023 ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter naturbeskyttelseslovens¹ § 69, stk. 1 og 4 på et areal ved Rønne Havn.

Kystdirektoratet har den 7. december 2023 varslet afslag på ansøgningen. Direktoratet har ikke modtaget bemærkninger hertil inden for den fastsatte frist.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed afslag på ansøgningen om at ophæve strandbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens § 15, på del af matr. nr. 320a Rønne Markjorder. Afgørelsen er truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1 og stk. 4.

I kan læse mere om lovgrundlaget for Kystdirektoratets afgørelser om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i bilag 1.

Klage og søgsmål

Afgørelsen kan ikke påklages, jf. § 78 i naturbeskyttelsesloven.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Redegørelse for sagen

Generelt om arealet

Bornholms Regionskommune har ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på et areal på ca. 0,5 ha, der ligger i byzone ved Rønne Havn.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 - Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse

Arealet udgør en del af matr. nr. 320a Rønne Markjorder, der ejes af Bornholms Regionskommune. Arealet blev indtil 1980 anvendt som losseplads. I dag fremstår arealet med selvsået bevoksning. Der er opført et offentligt toilet på arealet på baggrund af en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, der blev meddelt af Kystdirektoratet den 4. februar 2022.

Arealets placering er markeret i figur 1 og 2.

Figur 1. Illustration fra ansøgningen. Det ansøgte areal, som i lokalplan nr. 115 er benævnt delområde 2, er markeret med rød afgrænsning.

Figur 2. Oversigtskort viser strandbeskyttede arealer med orange signatur. Den umatrikulerede sandstrand er dog også omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Den røde prik markerer arealet, hvor strandbeskyttelseslinjen er ansøgt ophævet.

Lokalplan

Det pågældende areal er omfattet af Lokalplan nr. 115, Oplagsplads og rekreativt område ved Galløkken, der er vedtaget i september 2020.

Der er ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i delområde 2, som i lokalplanen er udlagt til rekreativt grønt område.

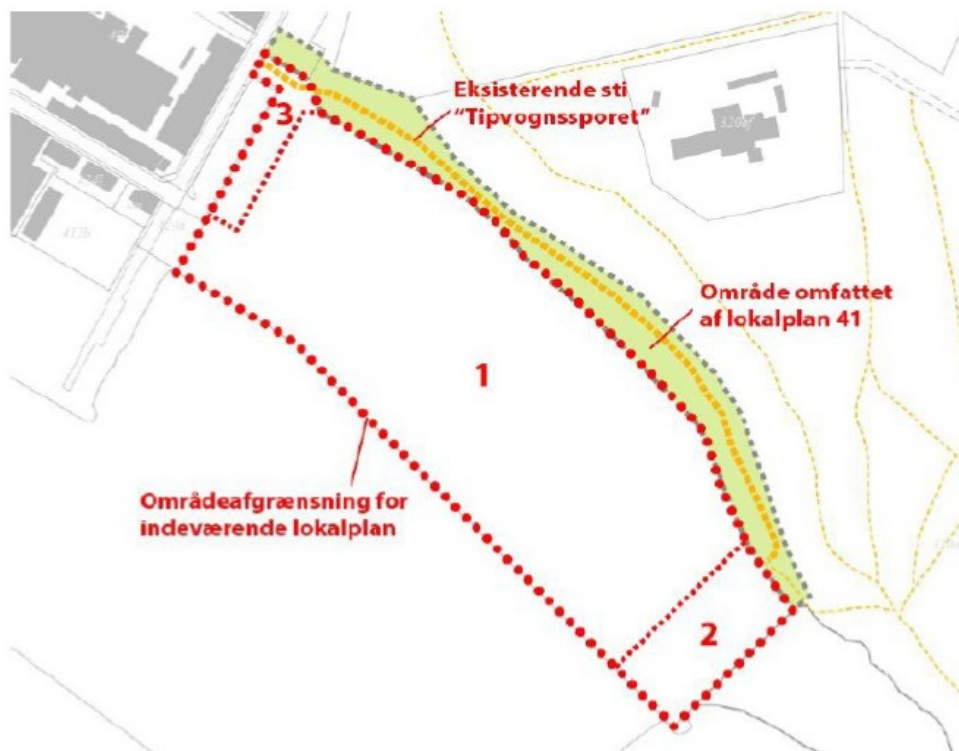
I lokalplanen har Bornholms Regionskommune fastlagt bestemmelser for delområde 2 med henblik på at give mulighed for etablering af små servicebygninger, der kan understøtte den rekreative anvendelse af et lille nyt og meget bynært strandområde, som opstod efter 2017, og som siden ifølge ansøgningen har vist sig at være et meget attraktivt rekreativt område for Rønnes borgere og turister.

Af lokalplanen § 3.2 fremgår delområde 2 skal fastholdes som et grønt rekreativt område. Inden for delområdet må der etableres støttefaciliteter til stranden i form af kiosk- og toiletbygning, sauna, cykelparkering, trappe til vandet, badebro og lignende. I § 3.4. fremgår desuden, at der inden for hele lokalplanområdet må opføres mindre bygninger til lokalplanområdets tekniske forsyning, såsom transformatorstationer, pumpehuse og lign.

Af lokalplanens § 4.4 og 4.5 fremgår, at der i delområde 2 kun må opføres bebyggelse og anlæg i form af fx toiletbygninger, iskiosk, informationsskure, sauna, badebro, trapper samt andre servicebygninger, der tjener som støttefaciliteter til stranden, samt tekniske anlæg jf. § 3.4 samt at bygningshøjden ikke må overstige 6 meter over færdigt terræn.

I lokalplanens § 5.1-5.4 er der desuden fastsat rammer for bebyggelsens materialer og farver.

Lokalplanens delområder ses i figur 3. Ifølge det oplyste er delområderne 1 og 3 i gang med at blive indrettet til brug for Rønne Havns virke som udskibningshavn for offshore-elementer til havmølleprojekter.

Figur 3. Figur fra lokalplanen viser delområderne. Der er ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i delområde 2.

Begrundelse for ansøgningen

Hensigten med ansøgningen om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen er at muliggøre, at det rekreative grønne areal, der i lokalplan nr. 115 er benævnt delområde 2, skal kunne indrettes med faciliteter, der kan understøtte den rekreative anvendelse af den nye strand, der grænser op til delområde 2. Det fremgår af ansøgningen, at den nye strand er opstået som en følge af et vilkår i § 25-tilladelsen for Rønne Havns store udvidelse, der blev påbegyndt i 2017.

Visse af de småbygninger som Bornholms Regionskommune ønsker at give mulighed for at opføre, vil skulle drives af private foreninger eller kommercielle aktører. Det er Bornholms Regionskommunes formodning, at det med den nuværende beliggenhed af strandbeskyttelseslinjen vil være vanskeligt at opnå Kystdirektoratets tilladelse til privatdrevne initiativer, der ellers vil kunne være med til at udvikle delområde 2 med faciliteter, der kan styrke Rønne by som et turistmål.

Det fremgår af ansøgningen, at arealets beliggenhed i direkte kontakt til Rønne by og den ny sandstrand samt arealets indeklemte og isolerede placering mellem industrihavnen og den ti meter høje kystskrænt gør, at der her er gode forudsætninger for at understøtte en anden type strandliv end det, som kendetegner Bornholms øvrige, mere uforstyrrede og naturprægede strande. Bornholms Regionskommune ønsker derfor, at det kan blive muligt at etablere diverse servicefunktioner, både private og offentlige, som kan understøtte

anvendelsen af den nye strand og vandet i bugten ud for stranden. Sådanne faciliteter kunne fx være en sauna, en paddleboard-udlejning, en surf-skole, en bålhytte, grillpladser, en strandbar, en iskiosk og lignende.

Bornholms Regionskommune ønsker desuden mulighed for at etablere et stiforløb i delområde 2, der kan styrke mulighederne for fodgængeres færdsel i området, herunder mulighed for at kunne komme ud til en mulig fremtidig badebro ud for områdets sydlige hjørne.

Tidligere dialog med Kystdirektoratet

I december 2019 modtog Kystdirektoratet en ansøgning om etablering af sauna og havbad mm. på lokaliteten. Ansøger var en gruppe af frivillige, der havde fuldmagt fra kommunen.

I perioden 2020-2022 har der været en dialog om projektet, og Kystdirektoratet har i den forbindelse vejledt om, at der jf. naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 5 er mulighed for at opnå dispensation til placering af mindre faciliteter langs stranden for klubber, foreninger og institutioner som f.eks. omklædnings-faciliteter, skure til opbevaring af udstyr, bålhytter, sheltere og lign., på betingelse af at de nævnte faciliteter opføres i tilknytning til eksisterende anlæg som for eksempel en parkeringsplads eller vejnedkørsel, og at arealet er omfattet af en lokalplan, der giver mulighed for opførelse af et nærmere bestemt antal bygninger og anlæg.

Kystdirektoratet har vejledt om, at den vedtagne lokalplan fra 2020 skal ændres, hvis § 65 b, stk. 5 skal finde anvendelse, idet der i lokalplanen ikke findes bestemmelser om antal bygninger og deres størrelse.

Kystdirektoratet har herefter modtaget ansøgningen om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på arealet, som behandles i nærværende afgørelse.

Fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen i området

Arealet, hvor der ansøges om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen er beliggende inden for den oprindelige strandbeskyttelseslinje, der blev indført med naturfredningsloven i 1937.

I 1994 blev det med Kystloven² besluttet, at strandbeskyttelseslinjen generelt skulle udvides fra 100 meter til som udgangspunkt 300 meter. I den forbindelse blev strandbeskyttelseslinjen udvidet til at omfatte en bredere zone langs kysten syd for Rønne Havn. I daværende Bornholms Amt trådte den udvidede strandbeskyttelseslinje i kraft den 1. juli 2000 ved Bekendtgørelse om ikrafttræden for Bornholms Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven (BEK nr. 382 af 02/05/2000).

Rønne Havn, herunder udvidelsen af havnen, er ikke omfattet af strandbeskyttelseslinjen, se figur 2.

² LOV nr. 439 af 1. juni 1994 - Lov om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse (Beskyttelse af kystområderne)

Begrundelse for afgørelsen

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om ophævelse af bygge- og beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen, er beskrevet i bilag 1. Det fremgår bl.a. at strandbeskyttelseslinjen meget sjældent ophæves og navnlig ikke på ubebyggede arealer.

Det er i ansøgningen anført, at det er kommunens opfattelse, at det bliver vanskeligt at opnå en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til de ønskede faciliteter. Kystdirektoratet bemærker, at bestemmelsen i § 69 er udtryk for et ønske om at opnå en administrativ forenkling, ikke at svække beskyttelses-hensynet. Det er derfor hovedreglen, at fravigelse af lovens beskyttelseslinjer sker ved dispensation og med klagemulighed til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Kystdirektoratet finder ikke, at der er grundlag for at ophæve strandbeskyttelseslinjen på det pågældende areal i Rønne. Det er Kystdirektoratets vurdering, at der er væsentlige landskabelige hensyn, der skal varetages på det kystnære areal, og da formålet med ansøgningen er at bebygge arealet, finder Kystdirektoratet ikke, at lokalplanen tilgodeser naturbeskyttelseslovens formål i tilstrækkelig grad. Kystdirektoratet bemærker i den forbindelse, at der ikke er fastsat rammer for placering, antal og størrelse af bygningerne i lokalplanen, hvorfor det ikke er muligt at vurdere de landskabelige konsekvenser.

Kystdirektoratet bemærker endvidere, at en anmodning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen inden for et lokalplanområde efter lovens § 69, stk. 4 bør indsendes senest samtidig med den offentlige fremlæggelse af lokalplanforslaget og gerne tidligere i forløbet med henblik på en indledende drøftelse. Proceduren er beskrevet nærmere i afsnit 7.9 i Vejledning om naturbeskyttelsesloven fra 1993.

Kystdirektoratet finder efter en samlet vurdering, at der i den konkrete sag ikke er grundlag for at fravige den yderst restriktive praksis for ophævelse af strandbeskyttelseslinjen. Det er indgået i vurderingen, at en ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i den konkrete sag vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager, hvor kommuner ønsker at få ophævet strandbeskyttelseslinjen.

Idet Kystdirektoratet meddeler afslag på ansøgningen er der ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, eller foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Med venlig hilsen

Hanne Rungø Hilligsøe

+45 20 85 56 17
hrh@kyst.dk

Afgørelsen offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer fremgår af lovens § 8 (klitfredning), § 15 (strandbeskyttelseslinjen), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen), § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) og § 19 (kirkebyggelinjen).

Ophævelse af beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer indebærer en række forbud mod tilstandsændringer. Fravigelse af de pågældende forbud skal som hovedregel ske ved konkret dispensation efter lovens §§ 65 og 65 b.

Miljøministeren kan dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, 1. pkt. bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan i den forbindelse bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan, jf. § 69, stk. 4.

Ved administrationen af § 69 sker der en "graduering" af ophævelse af de enkelte beskyttelseslinjer, idet strandbeskyttelseslinjen, klitfredningslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen indebærer væsentlig stærkere forbud end f.eks. skovbyggelinjen.

En beskyttelseslinje vil ikke blive ophævet, hvis det skønnes at være problematisk i forhold til landskabelige og naturbeskyttelsesmæssige interesser. I sådanne tilfælde bør afgørelsen træffes ved konkret dispensation med klagemulighed til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter lovens § 69, stk. 4 kan kun forventes, når der foreligger ganske særlige forhold, og det er yderst sjældent, at strandbeskyttelseslinjen ophæves. Det er sket i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en lokalplan og i almindelighed kun for allerede bebyggede områder i beskyttelseszonen, når lokalplanen tilgodeså naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. I det åbne land er strandbeskyttelsen så godt som aldrig blevet ophævet. En lokalplan, der omfatter arealer i beskyttelseszonen, vil kun rent undtagelsesvis kunne medføre en ophævelse af beskyttelsen, også selv om arealerne ifølge lokalplanen skal friholdes for bebyggelse.

Det er efter § 69, stk. 1 muligt at foretage en generel reduktion eller ophævelse af en beskyttelseslinje uden, at det sker i forbindelse med lokalplanlægning. Det kan f.eks. være tilfældet i udbyggede områder, hvor linjerne fastlægges i et nyt reduceret forløb tilpasset eksisterende bebyggelse. Dette er imidlertid ikke gældende for strandbeskyttelseslinjen, da denne beskyttelseslinje efter Strandbeskyttelseskommissionens gennemgang er konkret fastlagt i forhold til eksisterende bebyggelse.

Revision af strandbeskyttelseslinjen

Ministeren har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb, hvis der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, jf. lovens § 69 a, stk. 2,

eller hvis der er sket fejl ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen, jf. § 69 a, stk. 6.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der træffes afgørelse om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering).

Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan ansøgningen ikke imødekommes.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Ansøgninger om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen kan ikke imødekommes, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

³ BEK 1098 af 21/08/2023 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter